

FATURALANDIRMAYA İLİŞKİN ESASLAR

1. Bir aboneye ilişkin dönem faturasına esas alınacak ham m3 miktarı:

Öncelikle endeks belirlemeye esas dönem, abonenin sayacının okunduğu iki okuma tarihi arasındaki dönemdir.

Örneğin bir abonenin sayacı 05-12-2007 tarihinde 500 m3 olarak okunmuş olsun. Abonenin sayacı 03-01-2008 tarihinde tekrar okunmaya gidildiğinde ise sayaç üzerinden 1000 m3 endeks olduğu tesbit edilmiş olsun. Abonenin Ocak 2008 dönem faturasındaki tüketimi 500 m3 tür.

2. Faturalandırmaya Esas Doğal Gaz Satış Miktarı

Uygulanan Düzeltme Katsayısı, iki okuma tarihi arasındaki düzeltme katsayılarının ağırlıklı ortalamasına göre hesap edilmektedir.

Buraya kadar anlatılanları örneklere çalışalım;

21 mbar basınçla doğal gaz kullanan bireysel bir konut abonesinin 05-12-2007 tarihinde sayacı 500 m3 olarak okunmuş ve tekrar 03-01-2008 tarihinde okunmaya gidildiğinde 1000 m3 endeks kaydedilsin demiştik. O halde sayaçtan alınan mekanik m3 miktarı $1000-500=500$ m3 olarak bulunur.

Mevzuatta belirtilen hacim düzeltme katsayısı aylık olarak 2007 aralık ayı için $=0,937$ ve 2008 ocak ayı için $=0,941$ olsun. Bu durumda bahsedilen aboneye uygulanacak olan düzeltme katsayısı;

2007 aralık ayında 05-12-2007 den 31-12-2007 ye kadar 27 gün ve 2008 ocak ayında 03-01-2008 ye kadar 3 gün olarak belirleneceğinden dolayı,

$$\frac{(27*0,937)+(3*0,941)}{27+3} = \frac{25,299+2,823}{30} = 0,937 \text{ olarak hesaplanır.}$$

Bu durumda abonenin düzeltilmiş m3 kullanımı;

$500 * 0,937 = 469$ m3 olarak bulunur.

Yine mevzuatta belirtilen esaslara uygun olarak 05-12-2007 den 03-01-2008 tarihleri arasında şehir giriş istasyonundan ölçülen m3 çekiş miktarları ve günlük olarak gaz kromotografından alınan ısı değerle elde edilen döneme ait ağırlıklı ortalama ısı değeri 9130,10 olsun. Isı değeri ortalaması hesap edilirken ilk okuma ve son okuma tarihleri hesaba katılmaktadır.

Buna göre;

$$\text{Faturaya esas m3 miktarı: } \frac{469 * 9130,1}{9155} = 467,7 = 468 \text{ olarak bulunur.}$$

Böylelikle abonenin sayacı, dönem okumasında 500 m3 tüketim olmasına karşın, faturasında 468 m3 üzerinden tahakkuk ettirilir.

FATURALANDIRMAYA ESAS FİYAT TARİFESİ

Özet olarak dağıtım şirketi BOTAŞ tan almış olduğu doğal gaz fiyatının üzerine ihale sözleşmesinde belirlenmiş olan birim hizmet ve amortisman bedelini ortalama usd \$ kuruna göre hesaplayarak ilave eder ve doğal gazın ötv dahil kdv hariç satış miktarını her ay bu esasa uygun olarak belirler ve uygular. Her ay belirlemiş olduğu tarife yi EPDK ' ya da bildirir .

Örneğin;

BOTAŞ' ın konut aboneleri 2007 Aralık ayındaki 0,458862 ytl/m3 (**0,04312612** ytl/kwh) ile 2008 Ocak ayındaki (**0,04681297** ytl / kwh) gaz satışı Ötv dahil 0,498090 ytl / m3 olsun,

KIRGAZ A.Ş nin ihale sözleşmesinde belirtilen birim hizmet ve amortisman bedeli ise 0,00158 usd / kwh olduğundan;

USD (DOLAR \$) Kur ortalaması: Bir ayın kur ortalaması kendisinden 2 önceki ayın 20. gününden kendisinden 1 önceki ayın 19. gününe kadar olan günlerde merkez bankası tarafından açıklanan döviz alış kurlarının ytl cinsinden aritmetik ortalamasıdır.

Buna göre; 2007 aralık ayı kur ortalaması : 1,1855 olarak belirlenmiş olsun.

O halde ; Birim Hizmet ve Amortisman Bedelide: $0,00158 * 1,1855 = 0,00187309$ ytl / kwh olur.

KIRGAZ A.Ş nin abonelerine uygulayacağı satış fiyatı da buna göre;

$$0,04312612 + 0,00187309 = 0,04499921 \text{ ytl / kwh}$$

olarak hesaplanır.

2008 ocak ayı kur ortalaması :1,1798 olarak belirlenmiş olsun.

O halde ; birim hizmet ve amortisman bedelide: $0,00158 * 1,1798 = 0,00186408$ ytl / kwh olur.

KIRGAZ A.Ş nin abonelerine uygulayacağı satış fiyatı da buna göre;

$$0,04681297 + 0,00186408 = 0,04867705 \text{ ytl / kwh}$$

olarak hesaplanır.

Şimdi tüm bu anlatılanlara göre faturaya esas m3 miktarının belirlenmesine ilişkin verdiğimiz örneği fiyatlandırarak tarife konusunu da örneklendirelim;

Bir önceki örnekte ki abonemiz 05-12-2007 tarihinden 03-01-2008 tarihine kadar doğal gaz kullanmış ve faturaya esas gaz kullanımını 468 m3 olarak belirlenmişti.

O halde bu abonemiz hem aralık ayında hem de ocak ayında doğal gaz tüketiminde bulunmuştur. Abonenin doğal gaz tüketiminde mevzuata uygun olarak ağırlıklı ortalama alınarak tarife uygulanacaktır.

Örneğin;

KIRGAZ A.Ş nin 2007 Aralık ayında mevzuata göre belirleyip uyguladığı satış tarifesi ; **0,04499921 ytl / kwh** ve 2008 Ocak ayında ki satış tarifesi de: **0,04867050 ytl / kwh** olsun,

Bu durumda Aboneye uygulanacak olan satış tarifesi de aralık ayından 26 gün ve Ocak ayından 3 gün olmak kaydı ile;

$$\frac{(27*0,04499921)+(2*0,04867705)}{27+2} = \frac{1.21497867+0.0973541}{29} =$$

0,04525285 ytl /kwh olarak hesaplanır.

Abonemizin doğal gaz kullanım miktarı ise 469 m3 tü. Bu durumda tarife kwh cinsinden olduğuna göre gaz miktarının da kwh cinsinden olması gerekmektedir.

kwh =m3*fiil üst ısı değer/860,42 olduğundan

469 * 9130.01/860,42 = 4976.65 = 4977 kwh olarak belirlenir.

O halde abonemizin faturası da;

4977 * 0,04525285 = 225,22 YTL ve 40,54'de KDV olmak üzere toplam 266,76 YTL tutarıdır.